GAZETA KRAKOWSKA

N^ro. 44.

We Srzodę Dnia 31. Maia 1797.

Z Wiednia d. 10. Maia.

W depeszach, które tu jenerał Buonaparte przez adiutanta swego obywatela Demerois przysłał, donosi Cesarskiemu dworowi, iak daleko z Wenetami względem odstąpienia Bergamo, Brescia i Werony postąpił, że w odezwach dwoch pierwszych żadnego oporu niedoznał; z ostatnim zaś ieszcze niektóre pozostaią trudności, które łatwo uprzątnione bydź mogą. Podobny rapport posłał razem dyrektoryatowi do Paryża. Powody, dla których jenerał Buonaparte chce odstąpienia tych kraiów są te: że gdy tak Francya iako i Austrya żądała wsparcia od Wenecyi pod czas woyny, obydwie strony odebrały odpowiedź: iż rzeczpospolita Wenecka w ścisłey chce zostawać neutralności. Teraz zaś tę neutralność sama przestąpiła, gdy się porwała do broni, i nie tylko garnizon wypędziła z Werony, ale też woyska Francuzkie przy cofaniu się napastowała i zaczepiła; zaczem wspomnione 3 kraie dla zaokrąglenia prawego brzegu Etsch dla Austryi są przeznaczone.

Z Wiednia d. 10. Maia.

Insurrekcya Węgierska idzie swoim torem i wiele namiotow, fuzyy, pałaszow w Wiedniu dla niey robią. Aże żadnego nie masz podobieństwa, żeby ta przeciw Francuzom potrzebna była; wnosić należy, że to przygotowanie Węgier czyni się na przyszłość, aby na wszelki przypadek stanąć i ściągnąć się mogła, gdyby Cesarz zkąd inąd od iakiego nieprzyiaciela miał bydź attakowany. Gdy zaś w Węgrzech wiele się znayduie szlachty, którzy nie są w stanie sami siebie uzbroić rozporządzenie wyszło, aby od bogatszych oporządzeni byli. Ci więc od 300 złotych dochodu po 4 procenta, od 1000 po 5, od 1500 po 6 &c. dla ich wsparcia składaią. Jeżeli insurrekcya weźmie skutek zupełny, to z każdego komitatu 1000 iazdy, a 2000 piecho-

ty, a w 54 komitatach armia 156,000 stanie. Już rada woienna wydała obwieszczenie, że na Węgierskich granicach 30,000 z woyska tak zebranego ma stanąć. Szostego t. m. palatin zaczął iuż to woysko po komitatach obieżdzać.

Z Wiednia d. 11. Maia.

Angielski podsekretarz P. Hammond z naszym ministerium częste miewa konferencye. Rozgłoszono tu prawda, że się miał żalić, na Austryą że tak prędko i niespodzianie wstępny pokoy podpisała, lecz ta wiadomość nie iest gruntowna. To zaś zdaie się bydź pewna, że dom Austryacki robiąc pokoy osobny, o swoiey aliantce Anglii nie zapomniał, i spodziewaią się, że Cesarz pośrzednikiem pokoiu między rzecząpospolitą Francuzką i Anglią będzie.

Zapewniaią tu, że d. 4. t. m. Francuzi z Tryestu wyciągnęli i woyska nasze byłyby iuż daley w kraie opuszczone od Francuzow postąpiły, gdyby im żywności nie brakowało.

Z Paryża d. 12. Maia.

D. 9 Dyrektoryat miał publiczną sessyą dla odebrania zdobytych chorągwi przez armią Sambry i Mozy na placu boiu pod Neuwied, przed podpisaniem przedugodnych artykułow pokoiu. Sala audyencyi była pełna obywateli; woyskowa muzyka przegrywała ulubione od Francuzow piosneczki, a radość, która na wszystkich twarzach odmalowana była, oddychała zapałem z zwycięztw i słodkiem ukontentowaniem z pokoiu. Jednostayny głos radosnych okrzykow zapowiedział przybycie sławnego w dzieiach rzeczypospolitey woiownika, dywizyynego jenerała Masseny, którego waleczny jenerał Buonaparte z ratyfikacyą przedugodnych artykułow od Cesarza do dyrektoryatu przysłał. Obecność iego wszystkich przytomnych ściągnęła uczucie podziwienia, wszystkich oczy były na niego obrocone.

Dyrektoryat otoczony swemi ministrami i ciałem dyplomatycznym wchodzi do sali; po okrzykach radosnych następuie cisza. Ta cisza była znowu przez przybycie trofeow, które jenerał Hoche imieniem waleczney armii którą kommenderuie przysłał; te były niesione od woiownikow okrytych chwalebnemi ranami.

Minister woienny prezentuie dyrektoryatowi jenerała Massenę i jenerała Mermet maiącego zlecenie oddać dyrektoryatowi zdobyte na placu bitwy pod Neuwied chorągwie, i mowi do dyrektoryatu:

Obywatele Dyrektorowie!

Co za szczęśliwy zbieg okoliczności, który mi pozwala razem prezentować walecznego jenerała, który wam naypierwsze artykuły pokoiu przynosi, i tego, który się do zbierania ostatnich laurow przyłożył.

Gdy woyska południowe z bronią w ręku negocyowały, żołnierze nasi połnocy, obawiali się aby im nie zostawiono iuż czasu do popisania się; armia Renu mimo naywiększych trudności przebyła w iednym momencie zaporę, która ią od nieprzyiaciela dzieliła; armia Sambry i Mozy rozwinąwszy się w rowninach Neuwied, tak była chciwa zwycięztwa, iż w pięciu dniach stoczyła ośm potyczek, które rowno iak iey waleczności, tak jenerałowi, który ią prowadzi honor czynią.

Na chorągwiach, które nam posyłaią, zdaie się powiększenie naszych granic, pokoy na ziemi i oswobodzenie naszych al-

Z Medyolanu d. 4. Maia.

Aby naszę przyszłą niepodległość utrzymać, woyska Lombardzkie powiększaią się, i między innemi 6 szwadronow i nowe korpus woluntaryuszow będzie wystawione.

Pawia się całkiem republikanizuie, a to za pomocą tamteyszych studentow, ktorzy są apostołami wolności i rozbiegli się po kraiu, aby pospolstwo w Medyolanie i inszych miastach uformowały republikanckie towarzystwa. Mówią tu że Wenecki rząd podane od Francuzow warunki przyiał.

Z Włoch d. 4. Maia.

Woyna z Weneckiemi insurryentami iuż się skończyła, i Francuzi prawie cały kray lądowy Wenecyi zaięli. Odmiana ta bez mordow i krwi wylewu stała się. Skoro Francuzi z Fryolu w trzech kolumnach przybyli, uzbroieni wieśniacy rozbiegli się natychmiast, magiftraty zbuntowanych mieysc pouciekały a regularne woysko Weneckie częscią w niewolą poszło, częścią rozpuszczone zostało; officyerowie swoie mundury, a mieszkańcy broń złożyć musieli. W Weronie nawet pod karą śmierci to było nakazane. Osoby, które powstanie przeciw Francuzom, albo radą, albo uczynkiem wspierały aresztowano; obywatelow Carlotto i Riva kommendantami Werony mianowano. Własność obywateli była respektowana. W Wicenza stało 3000 Weneckiego woyska, lecz miasto posłało zaraz deputatow ku Francuzom, oświadczaiąc im podległość i posłuszeństwo. Obywatel Bafsaro kommendantem miasta z strony Francuzow ustanowiony. Padwa także i inne mieysca od Francuzow są osadzone: d. 30 kwietnia przednia ich straż była w Fuzyno na przeciwko Wenecyi.

W Tryeście buduią Francuzi armatne barki, do które używaią tamteyszych żelaznych armat.

Z Moguncyi d. 13. Maia.

Teraz dopiero układaią się rzeczy o mieyscu kongrefsu względem pokoiu rzeszy. Cefsarski minister przy naszym dworze był u elektora w Aschafenburg, i u kanclerza stanu grafa Albino, z ktoremi różne miewał konferencye ściągaiące się do pokoiu rzeszy. Z strony elektorskich i Xiążęcych dworow iest życzenie, żeby zamiast proiektowanego miasta Bern insze miasto w Państwie Niemieckim obrane było, z przyczyny, iz z miasta Bern dla odległosci posłow od swoich dworow, wysyłanie kuryerow i stafet byłoby za kosztowne Elektor Moguncki dwoch posłow i dwoch rzeczonych konsyliarzow na kongrefs pokoiu wyśle; Graf Albini będzie pierwszym pełnomocnikiem, inni ieszcze nie są wiadomi. Dla oszczędzenia kosztu iak naymniey ceremonia tam zachowana będzie. Tu niedawno wiele bogatych kupcow przestało wypłacać

Z Frankfurtu 13. Maia.

W ugodzie Frankfurckiey 24 kwietnia zapomniano obydwom armiom powyżey Niddy granic wyznaczyć. Dla tego dywizya jenerała Championet aż do Fulda nad Foifsen kafselskie granice wkroczyła, dla wyciągnienia żywności i kontrybucyi. Około Lauterbach stoi 8000 ludzi i większa artylleryа. Jenerał Hoche nic nie chce ustąpić i granice aż do Schlitz muszą bydź wyciągnione; jenerał ten przybył tu d. 11 wieczor odwiedził teatr, i dano mu za ordynansa kapitana i wartę honorową. Je

nerałowi Werneck oddał wizytę i ma przy sobie Simon i Salen jenerałow adiutantow. Zawczoray iadł obiad u naszego agenta Baſse w iego dobrach Roelheim, które od kontrybucyi wolne zostały. Wczoray do jenerała Lefevre do Stochen poiechał.

Z Frankfurtu d. 13. Maia.

Jutro jenerał Hoche jenerałowi Werneck i całey Ceſsarskiey jeneralności daie wielki obiad i kolacyą w Niedleberg. Na ten festyn wiele ztąd wozow z rzeczami kuchennemi do Früdberg poszło.

Z Moguncyi piszą, iż po nadeszłey wiadomości o ratyfikacyi przedugody od dyrektoryatu, wybieranie kontrybucyi w Mogunckich okolicach ustało, i że rząd Francuzki opatrywanie woyska sam chce opłacać. Jeżeli tak się dzieie w Moguncki̇m, to przynaymniey niema mieysca w innych kraiach woyskami jenerała Hoche zaiętych w których kontrybucye wszędzie nakazuią, i na nowe rekwizycya koni iest rozpisana.

Rozniesiona pogłoska, iakoby Francuzi zamyślali wyprawę przeciw Hanowerowi zrobić, aby przez to Anglią do pokoiu przymusić, nie powinna mieć wiary.

Teraz mowią, iż Frankfurt ma bydź mieyscem kongresu pokoiowego z Niemiecką rzeszą. Już nawet dyrektoryat miał na to zewolić.

Francya tak długo kraie Króla Pruskiego za Renem trzymać będzie, poki Rzesza do całości wrocona nie zostanie.

Z Augspurga d. 15. Maia.

Nadeszłe listy z kraiow Weneckich, potwierdzaią wiadomość zawarcia pokoiu między senatem Weneckim i jenerałem Buonaparte. Dodaią że warunki pokoiu są zbyt uciążliwe dla tey rzeczypospolitey.

Z Doliny Ehrenbreitstein d. 14. Maia.

Letka artyllerya armii Francuzkiey cofa się za Ren nazad. Rozgłoszono iż woysko to począwszy od d. 15 dnia, ma opuszczać prawy brzeg Renu; zdaie się iednak iż takie cofnienie się do tąd nie iest pewnym.

Mimo oświadczonych zapewnień, że nałozone ustaną kontrybucye, wzięto świeżo z Montabauer trzech zakładnikow na summę 60,000 liwrow, iaką zapłacić ma to miasto wraz z przyległościami; Przewieziono zakładnikow do Hachenburg.

W przeszłym tygodniu przybyło tu 4 statki z Moguncyi naładowane żywnością do opatrzenia fortecy Ehrenbreitstein.

Z Bruxeli d. 10. Maia.

Rząd przez ministra zagranicznych intereſsow, wezwał administracye departamentalne przyłączonych kraiow, aby każda w szczegulności podała liczbę długow zaciągnietych przez dom Austryacki na Belgium; wyraziła wosobnych pamiętnikach gatunek obligacyi, procent, i zaręczenie; w reszcie by dała poznać sposób obrachunku wszystkich długow dawnego rządu, zaciągnietych na kraie, zgromadzenia, albo ziemskie dobra bywszych Niderlandow. Z podobnego urządzenia wielu sobie wnosi, iż rząd Francuzki przeiął zapłatę długow Ceſsarza, iako dziedzic iego prowincyy.

Z Ukrainy d. 28. Kwietnia.

Feldmarszałek Suwarow, który na żądanie swoie uwolnienie od służby otrzymał iedzie do swoich dobr do Litwy niedaleko Brzescia, dokąd wielu officyerow, którzy pod nim służyli za nim maią się udadź.

Nachricht
an das Publikum.

Der, wegen seiner vorzüglichen Heilmethode der Leibschäden, in vielen Ländern wohlbekannte, Herr Joseph Vascelini, Professor der Botanik zu Neapel, ist jungst von Wien, wo er während seines zweyjährigen Aufenthaltes, mit allerhöchster Bewilligung, und mit Genehmigung einer löbl. medizinischen Fakultät, laut vieler glaubwurdigen Zeugnisse, sehr viele gluckliche Kuren vollbrachte. Auch in Lemberg durch 1 Jahr einige gluckliche Kuren, sowohl männlichen als weiblichen Geschlecht erprobt hat. Die nach vorgegangener Untersuchung und Unterweisung, allenfalls auch hier in Krakau ohne desselben Beistand von selbsten bedienen können. Außer dem bekommt man bei ihm verschiedene englische Bruchbänder, sowohl fur das männliche und weibliche Geschlecht.

Er ist Vormittags von 9 bis 12, Nachmittags von 3 bis 6 in seiner Wohnung anzutreffen. Jn Elsnerischen Hauß in der breiten Gasse Nro. 79. in 1ten Stock.

UWIADOMIENIE
dla Publiczności.

JP. Jozef Vascellini Professor Botaniki w Neapolu, po wielu iuż kraiach sławny w sztuce leczenia Ruptur, niedawno z Wiednia; gdzie za Naywyższym pozwoleniem i potwierdzeniem inclytæ Facultatis medicæ dwa roki bawiąc podług gruntowych świadectw bardzo wiele szczęśliwie uleczyl. Także we Lwowie przez rok szczęśliwą kuracyą tak męszczyzn iako i białychgłow swoią potwierdził umieiętność; ofiaruie więc tu w Krakowie zostaiącym w tey chorobie pomoc swoią, i poda skuteczne śrzodki swoje z doskonałą Informacyą, aby ich i w iego niebytności używać można było. Oprocz tego dostanie u niego rożnych Angielskich bandażow do ruptur, tak dla płci męzkiey iako dla płci żeńskiey.

Można iego każdego dnia z rana od 9. do 12. a po południu od 3. do 6. godziny w stancyi zastać, ktora w Kamienicy JP. Elznera na ulicy Szerokiey pod Nrem. 79. na pierwszym piętrze iest.

DODATEK

DO N^ru. 44.

GAZETY KRAKOWSKIEY

WE SRZODĘ DNIA 31. MAIA 1797.

UWIADOMIENIE

Podług rozrządzeń C. K. Appellacyynego Trybunału Gallicyi zachodniey w dniach 16 i 17 maia r. t. zapadłych, trzy sądy kryminalne na Gallicyą zachodnią z naywyższey J. C. K. Maiestatu woli ustanowione w krotce iuryzdykcyą swoią rozpoczną to iest: Sąd kryminalny Krakowski dnia 12 czerwca, sądy zaś kryminalne Lubelski i Sandomierski 1 Lipca r. t. Do iuryzdykcyi sądu kryminalnego Krakowskiego przyłączone są cyrkuły Krakowski, Kielecki, Koński, i Olkuski. Do Lubelskiego cyrkuły Lubelski, Chełmski, Bialski, i Siedlecki. Do Sandomiarskiego cyrkuły Sandomierski, Józefowski, Radomski i Łukowski, który teraz do Radzyna przeniesionym iest.

Sędzią kryminalnym w Krakowie mianowany iest P. Stefan Strański sędzia kryminalny Wiśnicki, asseſsorami 1. P. Franciszek Kędray asseſsor kryminalny Stanisławowski, 2. P. Ignacy Łabaiewski registrator sądow Woytowsko-Ławniczych Krakowskich, aktuaryuszami zostali 1. Józef Siekierski, aktuaryusz sądu kryminalnego Wiśnickiego, 2. Ignacy Gaiewski, aktuaryusz sądow-Woytowsko-Ławniczych Krakowskich. Dozor nad więzieniami powierzony Demetryuszowi Koźmie wachmistrzowi z regimentu J. C. K. M. Weczay, któremu dodano do strzeżenia więzień czterech strażnikow, z zdatnych żołnierzy po rożnych regimentach wybranych. W Lublinie sąd kryminalny składa się z następuiących osòb to iest: z sędziego kryminalnego, który urząd powierzony P. Antoniemu Głąbokowi, asseſsorowi kryminalnemu Zamoyskiemu, dwoch asseſsorow któremi zostali 1. P. Józef Scheidel kancellista C. K. Forum Nobilium Lubelskiego 2. P. Jan Zachistal Syndyk Jędrychowski, i dwoch aktuaryuszow z których 1 Antoni Kobyliński 2 Karol Hardy. Przełożony nad więzieniami w Lublinie Antoni Lato Wachmistrz z regimentu Onolzbach z dodanemi czterema strażnikami z żołnierzy. W Sandomierzu sędzią kryminalnym mianowany P. Aloizy Paduch asseſsor kryminalny Wiśnicki, 1. asseſsorem P. Paweł Fabiański woyt miasta Sandomierza 2. P. Antoni Ratayski, aktuaryusz sądu kryminalnego Samborskiego. Aktuaryuszami 1. Franciszek Łukaszewicz 2. Józef Jasiński. przełożonym nad więzieniami wachmistrz z militarnego szpitala przy Renie Szkoda, z przydanemi po dobnież czterema żołnierzami iako strażnikami.

Z Grodna d. 21. Maia.

Imperator po koronacyi zaczął natychmiast obieżdzać kraie swoie i obrocił drogę na prowincyą Litewską. Na pierwszy maia Ruskiego będzie w Smoleńsku, z Smoleńska na Połock, Tołoczyn, Mińsk, Nieśwież, Słonim, Grodno, Lide, Wilno, Kowno, Rygę, Revel, wraca do Peterzburga. Według tego rozkładu ma bydź w Grodnie d. 24 lub 25 Maia naszego kalendarza i dzień tu tylko ieden zabawi. Żadnych spotkaniów i ceremoniy nie będzie, na każdey tylko stacyi ma bydź 300 koni i dwoch obywateli do przyięcia onego. Z kim zaś iedzie, i czyli długo w Wilnie zabawi, nie wiadomo. W przeszłey gazecie wspomnieliśmy o urządzeniach wydanych w tey mierze od gubernatora Litewskiego Bułhakowa, dziś treść ich tu umieszczamy.

Nikt nie ma wyieżdzać dla ceremonialnych honorow na spotkanie Monarchy, na każdey wszakże na trakcie stacyi końcem utrzymywania w gotowości i porządku koni znaydować się powinni urzędniky, to iest: ziemscy sprawnicy i do nich naznaczeni. I ieśli komu ze szlachty podoba się przyiechać na którą stacyą, albo też lud z własney ochoty zbierze się dla oglądania monarchy, to nikomu nie będąc zaprzeczone, iest owszem rzeczą chwalebną, zabrania się tylko wszelkie kupienie się gromadami i zabieranie głosów. Duchowieństwo kościołow parafialnych i klasztorów przy drodze sytuowanych, stać powinno u drzwi swoich kościołow w ubiorach ceremonialnych, i bić we dzwony w czasie przeiazdu, także nie zabieraiąc głosow. Warty gdzie będą potrzebne, od samego monarchy naznaczone zostaną. W miastach horodniczowie spotykać będą, na granicy gruntow mieyskich. Kiedy zaś duchowieństwo, szlachta i kupiectwo, prezentowani bydź maią; o tym za przyiazdem monarchy poinformuią się. Samego zaś przyiazdu w domu przygotowanym dla Jego Imperatorskiey Mości nie należy nikomu oczekiwać. I w tym razie nikomu nie zabierać głosu, nie uprosiwszy wprzod na to rozkazu, czyli to będzie pozwolono duchowienstwu i szlachcie, gdy oni sami tego będą żądać. Kupiectwu zaś zupełnie nie wolne iest mowienie. W czasie prezentacyi urzędnikow iść należy każdey części porządkiem wedle starszeństwa do ręki, która całować przyklęknąwszy na iedno kolano, a potym natychmiast powracać nazad na swoie mieysca, dla uniknienia tłoku. Chociaż w takowych zdarzeniach zwyczaynie czynione bywaią illuminacye, gdy iednak Nayiaś: Pan nic podobnego nie wyciąga, przeto żadnych nienakazuiąc illuminacyow, ieśli kto dobrowolnie zechce swoy dom oświecić, tego mu nie zabraniać. W czasie wiazdu kupiectwo iedną połową ma stać, u bramy mieyskiey a drugą przy ratuszu, obywatele patrzeć mogą po ulicach, z warunkiem nie formowania ścisku, i trudnosci w przeieżdzie. Nikt oraz i pod żadnym pretextem w ślad za monarchą i postronach biegać nie ma, lecz tylko patrzeć stoiąc każdy na swoim mieyscu. Co się zaś tycze szlachty, ci mogą po domach swoich przypatrywać się z okien.

Z Strazburga d. 13. Maia.

Trzech nowo obrani reprezentanci wyiechali ztąd do Paryża d. 11. t. m. po wielu departamentach mieszkańcy odprowadzali ich aż do granic.

liantow wyczytywać. Dotąd nayświetniey-sze zwycięztwa zostawiały naygłębsze po sobie rany, których nowe zwycięztwa nie mogły zagoić; radość publiczna była nie mal co dzień z łzami fammiliy zmieszana, które opłakiwały oyca, syna, męża. Lecz dzisiay oznaymić o tryumfie, iest to samo iak sam pokoy ogłosić; iest zapowiedzieć powrot szczęśliwości i spokoyności publiczney; iest powiedzieć rolnikom, iż na potym spokoynie swey pracy używać będą; iest wrocić wolność handlowi i kunsztom; iest otworzyć wszystkie kanały publicznego dobra.

Dyrektoryat niemoże chwalebniey zakończyć swey pierwszey sessyi. Daiąc pokoy rzepltey, wypełnia ieden znaygorątszych swych życzeń, odbiera za swe prace naypodchlebnieyszą nadgrodę i zapewnia sobie na zawsze wdzięczność i szacunek u Francuzow.

Jenerał Maſsena mowi ponim:

Obywatele Dyrektorowie!

Życzenia Republikanow spełniaią się; mocarstwa koalicyyne iedne po drugich zginaią swe głowy przed wielkością rzeczypospolitey Francuzkiey. Dom Austryacki, na którym przyiaciele tronu i ołtarza z tak wielkim zapewnieniem polegali, proponował wam pokoy. Ten szczęśliwy i chwalebny dzień winna rzeczpospolita mężney odwadze swych woiownikow prowadzonych przez waszą mądrość.

Armia Włoska znużona, ale nie nasycona powodzeniem, otwarła sobie drogę, którey falangi żadnego teraźnieyszego ludu nie mogły przebydź. Wieden iuż był zagrożony. Armie Renu i Sambry i Mozy zazdrosne zebrania swey części chwały w tey kampanii, przebyły Ren i olbrzymiem krokiem maszerowały do Rzeszy. W tak szczęśliwem położeniu naszych armiy pięknie było widzieć Buonapartego, który nie ma wzoru tylko w starożytności przyymuiącego przedugodne artykuły pokoiu, między Królem Czeskim i Węgierskim. Ten jenerał wysłał mnie do was z ratyfikacyi onych. Za tym pokoiem nastąpi zapewne w krotce jeneralny pokoy z Rzeszą. Obywatele Dyrektorowie! żołnierze Włoskiey armii są zazdrosnemi miłosnikami rzeczypospolitey i konstytucyi roku 3. Ale chwała iest dla nich niczem, poki ieszcze oyczyzna nieprzyiacioł ma; rozkażcie Obywatele Dyrektorowie, a zwycięzcy Włoch, z zwycięzcami Sambry i Mozy i Renu pospieszą do nowego boiu, zniszczą resztę dogorywaiącey koalicyi i przymuszą nayuporczywsze ludy do drzenia na samo imię rzeczypospolitey Francuzkiey.

Liczne oklaski okryły tę mowę i nie ustały dopiero na ciekawość słuchania jenerała Mermet, który w tych wyrazach mowił:

Obywatele Dyrektorowie!

Rzeczpospolita Francuzka tryumfuiąc, daie chwalebnie pokoy Austryi. Nadto długa ta woyna znużyła Europę i zniszczyła familie; armie Francuzkie położyły iey koniec; nie wymieniaiąc licznych ich zwycięztw, okryte chwałą, utwierdziły słodkie nadzieie oyczyzny; otwarły widoki przyszłego publicznego dobra i zapewniły na zawsze prawdziwych przyiacioł wolności. Te odebrane nieprzyiacielowi chorągwie w rowninach Neuwied, Obywatele Dyrektorowie, są owocem uzbroionego męztwa dla obrony Swiętey kostytucyi którąsmy długim waszem pracom winni. Niechayże będą zakładem dobrego ducha

)2(

który nigdy nie przestał ożywiać Francuzkich żołnierzy; zawsze znaydziecie ich gotowemi walczenia iak zewnątrz, tak wewnątrz przeciw nieprzyiaciołom rzeczypospolitey.

Prezydent odpowiedział mu:

Woiowniku republikancki! gdy armia Sambry i Mozy prowadzona zwycięztwem, zabierała nieprzyiacielowi w rowninach Nauwied te chwalebne trofea, nasi waleczni Renu i Mozeli nie mniey odważni i nie maiąc oprocz przychylności i męztwa inney pomocy, uskutecznili nayświetnieysze i zadziwiaiące przeyście za Ren, iakiego w rocznikach woiennych nie masz przykładu. Armia Włoska uwiedziona nadzwyczaynemi swemi powodzeniami, wtargnęła w kraie dziedziczne domu Austryackiego i zagroziła stolicy państwa. Ktoryż naród może się poszczycić takich bohaterow mieć za obrońcow? Takie było położenie woienne rzeczypospolitey Francuzkiey w owem pamiętnym czasie, kiedy nieustraszony jenerał Włoskiey armii, uwiadomiony o intencyach dyrektoryatu ofiarował pokóy i podpisał przedugodne artykuły. Wam to wspaniali Woiownicy, ktòrych bohaterstwo cała Europa dziwi, waszem stałem i wysokiem natężeniom winna rzeczpospolita ten szczęśliwy pokoy; tryumf wasz iest tryumfem ludzkości wdzięczność narodowa będzie waszą nadgrodą i ta wam naylepiey przystoi. Dyrektoryat wykonawczy, Obywatelu Jenerale, odbiera z tylą ukontentowania ile czułości ten upominek, który mu imieniem waleczney armii Sambry i Mozy oddaiesz: iest to iedna zasługa więcey, do tylu iuż położonych od niey chwalebnych zasług.

Potym obrociwszy się prezydent do jenerała Maſseny, rzekł do niego:

Obywatelu Jenerale!

Dłuto historyi przenosząc do potomności cuda waleczne, które w czasie chwalebney kampanii rewolucyyney armie Francuzkie wsławiły, nie zapomni zapewne o jenerale republikaninie, tak sprawiedliwie *Dzieckiem zwycięztwa nazwanym*, walecznym Maſsenie. Z ukontentowaniem Obywatelu Jenerale, uprzedza dyrektoryat wykonawczy przyszłe wieki, ofiaruiąc ci hołd wdzięczności narodowey, iako naysłodszą nadgrodę za twoie prace. Nie tylko że broniłeś tak walecznie sprawy wolności, ale nowa chwała była ieszcze dla ciebie zostawiona; do ciebie należało połączyć w tey budowli roszczkę oliwną pokoiu z licznemi palmami zwycięztwa. Niech będą dzięki, Obywatelu Jenerale, za tak drogi dar, chwała bądź walecznym armiom rzeczypospolitey i iey nieustraszonym jenerałom, którzy urządzali zwycięztwa! chwała wszystkim dobrym obywatelom, którzy dopomagali natężeniom rządu do doyścia do tego pożądanego celu! Oby rzeczpospolita tryumfuiąca zewnątrz nie liczyła wnet na swem łonie tylko przyiacioł wiernych, i doszła prędko do tego stopnia szczęśliwosci, iakie iey wysokie przeznaczenie obiecuie!

Po skończoney mowie dał prezydent jenerałowi Maſsena, jenerałowi Mermet i adiutantowi jenerała Hoche, który z nim przyiechał ucałowanie braterskie, i obydwoch ostatnich udarował imieniem rzeczypospolitey bronią fabryki Werſsalskiey. Inna broń była dla Maſseny przeznaczona. Seſsya zakończyła się przy muzyce woys-

kowey i okrzykach: Niech żyie rzeczpospolita! Niech żyią armie!

Jenerał Moreau nadesłał iuż obszerny rapport o przeyściu Renu. "Od czasu iak prowadzę woynę, mowi między innym, nie widziałem ieszcze tyle męztwa i uporu, ktòrego nieprzyiaciel na zatopienie nas w Renie użył, i nasze woyska dla utrzymania się na prawem brzegu Renu. Ośmiu naszych jenerałow i sztabs officyerów zostało ranionych &c. Powodzenia nasze nim na prożbę jenerała Latour zawiesiliśmy nieprzyiacielskie kroki, byłyby nas w kilku dniach panami Szwabii uczyniły. Strata nieprzyiacielska ze wszystkim do 8000 ludzi wynosi. Miałkość Renu cokolwiek nam przeprawę ułatwiła.

Podług dwoch opisow kampaniy Francuzkich, ktòre nie dawno po między członki obydwoch izb prawodawczych rozdano, woyska Francuzkie od d. 8 września 1793 r. do 19 lutego 1797 r. odniosły w 231 potyczkach zwycięztwa, między którėmi 31 wielkich bataliy było: położyły nieprzyiacioł na placu 152,600, zabrały w niewolą 197,734 opanowały fortec i miast znakomitszych 233, ludzież 319 twierdz, obozow i szańcow; zdobyły 7963 sztuk armat, 186,762 flint 4,388,150 funtow prochu, 207 chorągwi i t. d.

Podług nie zawodney listy, massa ludzi dawnych, nowych i na ostatku ziednoczonych departamentow Niderlandzkich wynosi razem 31,904,349 dusz. — Ludność Paryża od roku 1789 o dziesiątą część zmnieyszyła się. Widać to z listy rodzących się. W roku 1789 urodziło się 20,708 (z między których 5375 do szpitala znalezionych dzieci oddano); w czwartym roku rzeczypospolitey urodziło się 18,722, z ktòrych biorąc stosunek pierwszy, mniey należy do liczby podrzutków, bo tylko 3122. Rzecz do podziwienia że z tey liczby w roku pierwszym umarło 2907. Przypisuią to nie bez fundamentu krytycznym okolicznościom czasu, których naturalnym skutkiem był niedostatek istotnych potrzeb.

Z Kadyx d. 14. *Kwietnia.*

Admirał Mazzaredo, ktòry naszą flottą kommenderować będzie, iuż tu z Madrytu przybył. Admirał Gravina będzie pod nim służył. Tuteysi Duński i Amerykański konsulowie zostali od Angielskiego kapitana Nelson listownie o blokowaniu tuteyszego portu ostrzeżeni. Wczoray zatrzymano iuż Genuenski okręt, który tu chciał wbiedz. Obawiamy się bardzo, aby fregatta wioząca $3\frac{1}{2}$ mill. piastrow i inny okręt z 5 mill. obydwa z Vera - Crux idące nie dostały się Anglikom w ręce. Z innych portow wyszły iuż 4 okręty dla uwiadomienia ich o blokadzie Kadyx. Admirał Mazzaredo przyspiesza uzbroianie i na końcu t. m. 26 liniowych okrętow maią bydź pod żagle gotowe. Flotta admirała Jervis iest aż do 23 liniowych okrętow zmocniona, między którėmi iest 8 o trzech piętrach. Bardzo sobie życzemy aby nam Brestska flotta na pomoc przybyła.

Z Heidelberg 12. *Maia.*

Na tuteyszych konferencyach woyskowych, do których z strony Cesarskiey: F. M. L. hrabia Bellegarde i pułkownicy hrabia Grünne i Ducka; a z strony Francuzkiey jenerałowie Reynier i Dourand pierwszy od armii Renu i Mozeli, a drugi od Sambry i Mozy, wchodzili, wypadło, aby armie zostały w tym samym położeniu, iakie teraz zaymuią, bo z strony Francuzkiey nic ustąpic niechciano. Głowna

kwatera Cesarska poiutrze przenosi się z Durlach do Schwetzingen.

W Giessen przedaią Francuzi bibliotekę publiczną.

Czas trzy dniowego wypowiedzenia zawieszenia broni na wyższym Renie przedłużono teraz do dni 14 i nie wątpiemy, że pokoy dla rzeszy Niemieckiey szczęśliwie do skutku przyydzie.

Würtemberska forteca Freudenstadt, przy czarnym lesie rownie od Francuzow iak od Cesarskich iest osadzona.

Minister Hompesch przybył do Menheimu, chroniąc się aby go na zakładnika nie wzięto.

Z Bazylei d. 13. Maia.

Jedno peryodyczne pismo Niemieckie, przywodzi co następuie:

Woyna Francuzka wstrzęsła całą Europę; ale co mowię Europę, owszem cała kulę ziemską. Potrzeba ią więc iako z karbów wyszłą, znowu do porządku przywrocić. Jeden pokóy uczynić to potrafi; możeż więc pokoy galopować? a gdyby i mogł, tedy potrzebuie długiego czasu do obsypania całey ziemi swemi dobrodzieystwy.

Pokoy Westfalski był trzy lata w polityczney fabryce, nim z całą pomyślnością swoią wyiaśniony został; wnośmy ztąd przeciąg czasu iakiego pokoy teraźnieyszy wymaga.

Francya przedsięwzięła szczegulnieyszy układ. Chce ona wszędzie pomiędzy wielkiemi monarchiami zakładać rzeczypospolite iako przegradzaiące mury, które od rzeczypospolitey Francuzkiey iako swey matki bronione bydź maią Tym sposobem monarchie wielkie, nie mogą wieść woyny nie sąsiaduiąc z sobą, tylko wszędzie z rzeczpospolitemi corkami, które rzeczpospolita Francuzka iako matka nigdy wspierać nie przestanie. Gdyby więc w takowym rzeczy stanie, chciała zacząć monarchia która woynę, rzeczpospolita ościenna byłaby napastowaną, a matka iey przymuszoną wniyść w to tym pewniey, żeby w corce swoiey znalazła wszystkie opinie za odporem i dobre interessowania się swego przyięcie.

Tym sposobem byłaby Francya prawdziwym sędzią pokoiu w polityce, zatrudniaiąc się tak pokoiem narodów, iak sędzia w miasteczku spokoynością obywatelow zatrudnia.

To polityczne podeyscie i ten polityczny porządek nie iest małem dzieiem, ani robotą dni kilku. Wnosić ztąd można czyli tak wielkie, ważne i rozciągłe zatrudnienie może bydź ukończone tak prędko iak sobie wielu życzy. Na przedugodne punkta pokoiu Cesarza oczekiwać wypada, podobnych z strony Anglii. P. Hammond dopiero 7 t. m. stanął w Wiedniu. Poselstwo i zlecenia iego nie mogły przelecieć. Musi on dworowi Wiedeńskiemu, iako pośrednikowi instrukcye swoie przełożyć, umiarkować i stosownie do negocyacyi powszechnego pokoiu sprostowac. Tak ważne kroki potrzebuią rozwagi, czasu i naradzenia się. Proces dwoch ludzi wymaga czasem roku do ukończenia swoiego, rozdzielenie dziedzictwa zabiera kilka miesięcy czasu, iakże więc można wyciągać aby proces; który ma całą kulę ziemską podzielić i podług rownowagi wszystkich interessowanych rozmierzyć, w kilku dniach albo tygodniach był zakończony?

Z Wezel d. 14. Maia.

Cesarcy niewolnicy zaprowadzeni są do Rüsel między niemi kapitan Xiąże Salm znayduie się. W Bergickim znowu wielkie kontrybucye nałożono, miasto Schlingen 200,000 Mülheim 150,000 liw: i to na całe zas zdobyte kraie 3,500,000, z których Julickim i Bergickim kraiom 1,200,000 dostało się. Ta kontrybucya była jenerałowi Hoche na utrzymanie woyska przekazana lecz by ta 18 mill. wyniosła. Spodziewaią się więc odmiany.

Z Düsseldorf d. 9. Maia.

Wczoray dała się widzieć odezwa od Francuzkiego Brygadyera Migalfericti do tuteyszego rządu: która brzmi iak następuie.

Małą powolność w złozeniu kontrybucyi na miasto Düsseldorf nałożoney pokazuie szczupła summa wczoray złożonych pieniędzy. Spodziewałem się, że przynaymniey 100,000 liw. złożycie, ale gdy nad spodziewanie nasze iesteście tak uporni, tedy my będziemy dla was surowsi i nieuproszeni. Trzeba więc nam w 24 godzinach summę 100,000 liw. w gotowych pieniądzach zapłacić nie rachuiąc tego cośmy iuż odebrali. Nie taiemy wam, że nam wiadomo iakeście P. Hemperch o naszym rozrządzeniu w Bergickim ostrzegli, a za tem z waszey przyczyny gdy się z ręku naszych wymknął, i mamy trudność wybrać kontrybucyą, którey wasz Xiążę naywięcey znosićby musiał. Zapłaćcie więc bez od włoki 100,000 liw. ieżeli niechcecie widzieć znoszenia dobr waszych i waszych familii, ieżeli chcecie zapobiedz temu, aby statua konna stoiąca na rynku waszym zrzucona niebyła. Żeby lud potem nie mowił, że rząd wolał statuę książęcą obaloną widzieć, niżeli się należycie zatrudnić, aby iego dług uspokoił.

Od niższego Renu d. 15. Maia.

Francuzi zatrudniaią się zburzeniem szańcow zrobionych w okolicach Neuwied. Mowią, iż zniszczą niezwłocznie mostowy szaniec.

Chociaż miasto Neuwied za neutralne ogłoszonym było, przecież zapłacić ma nową kontrybucyą wynoszącą 40,000 liwrow Kontrybucya ta iuż iest trzecią od początku woyny, mimo licznych rekwizycyi, iakie załatwić należało.

Francuzi w kraiu Berg wybieraią wszędzie zakładnikow, na ubespieczenie kontrybucyi, które świeżo nałożyli. Opactwo Siegburg zapłacić 50,000 talarow Francuzkich, inne nazwiskiem Deutz 60,000 liw. Dobra Blankenberg 150,000 miasto Schlingen 200,000 liwr. Mülheim 150,000 Dobra Portz, 70,000 &c. wieś Wolberg cztery razy rabowana złoży 750 talerow, a druga Mehrheim 800.

Z Wincenzyi d. 6. Maia.

Korpus woyska Francuzkiego wynoszący 20,000 ludzi znayduie się na nadbrzeżu Adryatyckiego morza przeciwko Wenecyi. Mowią że w tym mieście iest znaczna liczba obywateli pragnących rewolucyi, albo przynaymniey nowego rzeczy porządku iednakowo powszechny tu rozchodzi się odgłos, że senat pomyślnie negocyował, i pokoy w krotce nastąpi.

Wystawiono tu drzewo wolności, i obywatele zatrudniaią się urządzeniem wszystkiego na sposób Francuzki.

DONIESIENIA.

Każdemu czyni się wiadomo, iż na dniu 16tym przyszłego miesiąca czerwca, na ktorym to dniu, więcey Krakowskiey Akademii należących dobr do licytacyi iest wypisanych, ieszcze dwa na-

stępuiące, w Olkuskim dystrykcie położone kameralne dobra, w zachodnio Galicyiskiey dobr kameralnych administracyi, na grodzkiey ulicy pod Nrem domu 97mym o 9tey godzinie z rana, w dzierżawe na trzy lata to iest od 24 czerwca teraźnieyszego do 23 czerwca 1800 roku publicznie zalicytowane będą iako to:

Adwokacya Kuzniczka za pierwsze wywołanie ceny zł. Ryń. 2893 x. 16, Folwark Dębowy gor. Z wsią Krzykawa - - - - - - zł. Ryń. 1072 x. 16.

Od licytowania szczegulnie żydzi są wyłączeni, a licytować mogą ci dzierżawy życzący czwartą część wyżey wyrażoney fiskalny ceny przed licytacyą złożyć maią.

W Krakowie dnia 29go maia 1797 roku.

Na dniu 16 następniącego miesiąca czerwca, i potym w następniacy dzień, będą z Cez: Kro: Zachodniogalicyyskiey dobr kameralnych administracyi, niżey wymienione, Krakowskiey akademii należące dobra, na 3 lata od 24 czerwca r. b. zaczynaiąc, przez licytacyą więcey daiącemu zaaredowane. Jako to:

1.	Wieś Boszczynek, w cenie fiskalney - - - - -	Zł: Ryń: 625.	Kr: -
2.	Detto Czaple z Krepą - - - - - - - - - -	1718.	- 45.
3.	Detto Dziewięcioły z Nasiechowicami - - - - - - -	3875.	- -
4.	Trzecia część wsi Igołomii - - - - - - - - - -	2357.	- 45½.
5.	Klucz Szczepanowice z wsiami Szczepanowice Orłow, Parkoszewice i Smrokow - - - - - - - - - - -	4687.	- 30.
6.	Wieś Szczodrkowice - - - - - - - - - - -	781.	- 15.
7.	Detto Trontnowice - - - - - - - - - - - -	1909.	- 22½.
8.	Detto Xiążniczki - - - - - - - - - - - -	625.	- -

Dzierżawcy życzący zapraszaią się, aby do kancellaryi Ces: Kr: dobr kameralnycych administracyi tu w Krakowie na Grodzkiey ulicy w Kraussa kamienicy pod Nrem. 97 w zwyczaynych przedpołudniowych godzinach staneli, i potrzebnym zarecznym czyli Vadio, ktore czwartą część ceny fiskalney wynosi, a przed zaczęciem licytacyi złożone bydź powinnn, zaopatrzyli się.

Przytym z strony C. K. dobr kameralnych administracyi waruie się w tym razie, gdyby intrata wyżey wymienionych dobr podług w robocie będącey lustracyi, wyżey wypaść miała, niż wprzod wyrażone fiskalne ceny są, więc wyższa ilość przy licytacyi na wywołanie ceny powzięta będzie.

Z C. Krol: Zachodniogalicyyskiey dobr kameralnych administracyi w Krakowie d. 22 maia 1797 roku. *Pioter Flörl.*

Od C. Kr. szlacheckiego sądu Gallicyi zachodney Krakowskiego, Panu Dominikowi i Stanisławowi Borkom braciom mocą ninieyszego edyktu do wiadomości się podaie, iż Pan Franciszek Dąbrowski dobr Wąborkowa dziedzic do tegoż sądu Krakowskiego przeciwko nich względem nakazania im, ażeby prawo swoie co do summy 25380 zł. pol. z dobr Wąborkowa pretendowaney okazali, przeciwnie zaś im tym prawem chełpiącym się wieczne milczenie nakazane było, żałobę podał, i o pomoc sądową ile sprawiedliwość wymaga dopraszał się.

Gdy zaś sąd ninieyszy dla niewiadomeg ich mieysca pomieszkania, a może i w C. Kr. dziedzicznych kraiach niebytności, Panom Borkome braciom tuteyszego Adwokata Pana Telesfora Billewicza na ich niebespieczeństwo i koszta iako zastępcę wyznaczył, z którym podana żałoba podług przepisu na C. Kr. kraie ustanowionego sądowego zbioru wprowadzona i rozsądzona będzie, przet tychże Panow Borkow braci tym końcem napomina się, aby lub sami w czasie ieszcze przyzwoitym stawili się, albo kuratorowi postanowionemu, ieżeliby iakie mieli prawa swego wsparcia, w należytym czasie przesłali, alboliteż na koniec innego pełnomocnika uprosili, i sądowi temuż mianowali, i wszelakich przyzwoitych prawnych użyli środkow, któreby dla swoiey obrony nayskutecznieysze bydź rozumieli, inaczey następuiące z swego ociągania się skutki sami sobie przypiszą tak bowiem przepisane na C. Kr. dziedziczne kraie prawa mieć chcą.

Z Rady Ces: Krol: Gallicyi zachodniey sądu szlacheckiego. Dan w Krakowie dnia 17 Maia 1797 roku. *Auersperg.*

Urodzeni Michał i Franciszek Tomiccy bracia rodzeni, chcąc się dowiedzieć o życiu Michała, Tomickiego stryia swego rodzonego, ktory ieszcze przed rokiem 1753 z Woiewodztwa przedtym Krakowskiego odalił się, oraz o pozostałych może naturalnych iego sukcessorach. Upraszaią wszystkich, ktorych ninieysza odezwa doyść może, aby o potrzebny iuż powyższey wiadomości, do kantoru Gazety Polskiey Krakowskiey doniesienie swoie uczynić raczyli, gdy w razie nie będących iuż przyżyciu rekwirowanych osob, sami wraz z siostrami, substancyi po Michale Tomickim, iako rodzonym stryiu pozostałey dopominać się będą mieli prawo.